

Vladimír Kvasnička

Jiří Pospíchal

Pavol Návrat

Peter Lacko

Peter Trebatický

(editori)

Umelá inteligencia a kognitívna veda II

Obsah

Predhovor

(1) Rekurentné neurónové siete s echo stavmi	1
<i>Š. Babinec</i>	
1 Úvod do Echo State neurónových sietí	1
2 Architektúra a formálny popis.....	4
3 Vzťah medzi ESN a neznámym systémom	5
4 Matematický náhľad	6
5 Trénovanie Echo State neurónových sietí	9
6 Krátkodobá pamäť v ESN	12
7 Podrobný popis algoritmu	14
8 Pokročilá verzia učiaceho algoritmu	19
9 Záver	20
Literatúra	20
(2) Virtuálni agenti	21
<i>C. Brom, M. Bida, M. Klíma, J. Gemrot, R. Píbil, T. Plch, R. Kadlec</i>	
1 Byl jednou jeden virtuální agent	21
2 Virtuální agent je (skoro) z masa a kostí	22
3 Kde bydlí virtuální agent?	30
4 Virtuální agent chodí a ohmatává svět	33
5 Agentova Kniha Předpisů	41
6 Spolupráce agentů	46
7 Závěr	47
Literatura	48
(3) Sémantický web: Niektoré aktuálne výzvy	53
<i>J. Frank, V. Dzuiban a M. Homola</i>	
1 Úvod	53
2 Technológia sémantického webu	56
3 Niektoré výzvy sémantického webu	69
4 Záver	84
Literatúra	85
(4) Teória evolúcie a filozofia	89
<i>D. Gálik</i>	
1 Úvod	89
2 Význam teórie evolúcie, jej postavenie v systéme vied	90
3 Stručný náčrt histórie teórie evolúcie	97

4	Úrovně evolučného procesu	106
5	Univerzálny darvinizmus a univerzálna teória evolúcie	110
6	Záver	118
	Literatúra	119
(5)	Prirodzená dedukcia	125
	<i>M. Košík</i>	
1	Úvod	125
2	Výroková logika	126
3	Predikátová logika	137
4	Záver	145
	Literatúra	145
(6)	Aplikovaná fuzzy logika	147
	<i>Š. Kozák</i>	
1	Charakteristika metód výpočtovej inteligencie využívajúcich fuzzy logiku	147
2	Oblasti aplikácie fuzzy logiky	148
3	Matematické modely procesov na báze fuzzy logiky	160
4	Zovšeobecnenie použitia jednoduchých fuzzy algoritmov riadenia	170
5	Aplikácia fuzzy logiky pre modelovanie a riadenie nelineárnych systémov – demonštračné príklady	172
6	Aplikácia fuzzy logiky a genetických algoritmov	192
7	Pokročilé formy riadenia na báze fuzzy logiky	199
8	Záver	206
	Literatúra	207
(7)	Technika sémantických tabiel v logike	209
	<i>V. Kvasnička, J. Pospíchal</i>	
1	Úvodné poznámky	209
2	Boolove funkcie	215
3	Metóda sémantických tabiel vo výrokovovej logike	223
4	Sémantické tablá v predikátovej logike	239
5	Sémantické tablá v modálnej logike	246
6	Záver	260
	Literatúra	260

(8) Náčrt teórie potencialít jazyka matematiky	263
<i>L. Kvasz</i>	
1 Úvod	263
2 Doplnenie potencialít re-prezentácií	265
3 Náčrt potencialít objektácií	272
4 Náčrt potencialít re-formulácií	286
Literatúra	289
(9) Riešenie problémov s ohraničeniami	291
<i>M. Mach</i>	
1 Úvod	291
2 Problémy s ohraničeniami	292
3 Algoritmické spĺňanie ohraničení	295
4 Stochastické prehľadávanie v akcii	306
5 Sila znalostného prístupu	313
6 Záver	318
Literatúra	318
(10) Dynamika sietí	321
<i>M. Markošová</i>	
1 Úvodné poznámky	321
2 Krátky pohľad do teórie grafov	323
3 Reálne siete a ich vlastnosti	330
4 Modely rastúcich sietí	337
5 Hierarchické siete	354
6 Rôzne aplikácie teórie dynamických sietí	360
7 Perspektívy ďalšieho výskumu	376
Literatúra	377
(11) Včelí úl' ako metafora riešenia problémov v umelej inteligencii	381
<i>P. Návrat, A. Bou Ezzeddine</i>	
1 Úvod	381
2 Samoorganizácia v biologických systémoch	383
3 Modely inšpirované správaním sa sociálneho hmyzu	385
4 Návrh modelu včelieho úľa	392
5 Vyhľadávanie na webe	398
6 Stochastická optimalizácia funkcií	403
7 Hierarchia včelieho úľa	406
8 Záver	407
Literatúra	407

(12) Vnímание a pomenovávanie farieb a farebných kategórií	411
<i>K. Rebrová, M. Takáč</i>	
1 Úvod	411
2 Vnímание farieb	412
3 Základné farebné kategórie a World Color Survey	423
4 Simulácia kategorizácie farieb	429
5 Záver	433
Literatúra	434
(13) Evoluční návrh hardware	437
<i>L. Sekanina</i>	
1 Úvod	437
2 Evoluční návrh	439
3 Příklady evolučního návrhu	442
4 Evoluce přímo v hardware	449
5 Problém implementace a evoluční návrh	456
6 Patentová ochrana výsledků získaných evolučním návrhem ..	459
7 Závěr	462
Literatura	463
(14) Jak a proč vznikají zrakové klamy	467
<i>M. Šimeček, R. Šíkl</i>	
1 Úvod	467
2 Kognitivní teorie zrakových klamů	472
3 Fyziologické teorie zrakových klamů	491
4 Od fyziologie zpět ke kognici	501
5 Realita, iluze nebo podvod	505
6 Závěr	518
Literatura	519
(15) Použití vrstevnatých neuronových sítí v bioinformatice	523
<i>D. Svozil</i>	
1 Úvod do bioinformatické problematiky	523
2 Rozpoznávání vzorů	533
3 Neuronové sítě	540
4 Aplikace neuronových sítí v bioinformatice	550
5 Závěr	567
Literatura	568
Index	571